

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési : helyben negyedévre P 1-50
 Vidékre és Ausztriába postán . . . P 2-20
 Külföldre egy évre 4 dollár. Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
 RONAI FRIGYES
 Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések milliméterenként 8 fillér.
 Szövegközötti reklámhír sora 30 fillér.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 Hirdetések díja előre fizetendő.

A Pálosok Kőszegen.

Írta: Jambrits Lajos.

Nem kell bemutatni őket. A legrégibb magyar szerzetes rend. Hosszu idő után újra visszatelepítettek hazánkba és a budai hegyek sziklabarlangjában teremtettek új otthonot, a Mindenhatóknak és maguknak. Gyönyörűséges ez az otthon. Új erőforrás a keresztényi hitélet ápolására és a nemzeti gondolat erősítésére és dicsőítésére.

Kőszegi vonatkozásban írok e cikkemben néhány sort a Pálosokról. Egy levél és egy levelezőlap került a kezembe egy kőszegi uri családnál, mely családi levelezésben áll velük ezekkel a lelki vitézekkel, akik messze Lengyelországból Chentekowból, ebből a gyönyörűséges csodahelyről írnak, ahol olthonn vannak. Magyarul szólnak a levelek. Szép magyarsággal írva és a régi időkre emlékeztető rövid imádságos tartalmu latin idézetekkel vannak tűzdelve a levelek. Sok mindent írnak, de ami mindnyájunkat, magyarokat és kőszegieket különösen érdekel, erről szívesen néhány mondatban.

Azt írják a levelekben, hogy szeretnénk Kőszegen is megtelepedni. Szó szerint így írják: „Szeretnénk!” Nos hát, szeretettel és őszintén kell őket fogadni. Elkövetni minden lehetőt, hogy tényleg le is telepedhessenek. A közelmúltban már jartak is itt és informálódtak. Helyet is szemeltek ki, a Kálvária alatti hercegi területet. A hely igen megfelelő és talál, a Kálváriával kapcsolatban, azzal a Kálváriával, amelynek párja Nagymagyarországon sincs. Most ennek az aljában egy kolostor, Pálos barátokkal, kik gondozó atyái is lennének e gyönyörűséges Kálváriának. Micsoda tüneményes szép külsőt nyerne a kolostorral a Kálvária-hegy. A város pedig egy szépséges intézménnyel gazdagodna, melynek erkölcsi értéke szinte megmeríthetetlen, gazdasági szempontból pedig új lökést érőit vinne bele a város idegen forgalmába, olyan tömegeket mozgatva meg, melyek egyébként sohasem kerülnének Kőszegre. Bucsujáróhéllé emelkedne a Pálosok kezében a mi szép Kálváriánk. Ezek és ezek látogatnák évenként.

Megvagyunk rola győződve, hogy Kőszeg város vezetősége igazán kézzel fogadja őket és segítségükre siet a letelepedésben. A kiszemelt terület ura, herceg Eszterházy Pál bizonyára nem fog elzárkózni a terület átengedéséről, hiszen dicsőséges múlt fűződik a herceg nevéhez városunkkal kapcsolatban és nemes lelke nyilvánul meg abban az istenes gondolatban, hogy egy rend és egy intézmény megteremtéséhez adja oda a területet, Isten dicsőségére és ennek a városnak fejlődésére.

Jöjjenek tehát a Pálosok Kőszegre és háruljon el minden akadály utjukból.

Lesz-e Kőszegen világi vegyeskar?

(Hozzászólások múlt heti cikkünkhöz)

A vegyeskar alakításának lehetőségéről, de nehézségeiről is a Kőszeg és Vidéke múlt heti számában a daloséletünk vezető embereinek véleményét közölték le. Az olvasóközönség bizonyára még élénken emlékezik a cikkre, s arra is, hogy a vélemények abban egyeztek meg, (egy kivételével) hogy a vegyeskar felállítása e időszertint lehetetlen. Ezen kategórius megállapítás mellett oly értelmű megnyilatkozás is történt, hogy alkalomadtán azonban összehozható egy nagy vegyeskar, de nem történt utalás ezen alkalmi kar felállításának részleteire vonatkozólag.

Ezek után nem maradna más teendőnk, mint a vélemények összegezése. Szeintem legmegfoghatóbb az alkalmi karról szóló két vélemény nyilvánítás, mert kiindulásul szolgálhat a kérdés megoldásához.

Egy állandó vegyeskar működése nem közszükséglet, az időleges azonban hézagpótló zenei tényező lenne ma, amikor a magyar dalkultúra megújulásának korszakát éli. — Az állandó permanenciának legfőbb akadálya talán a női énekesek nagy elfoglaltsága, tehát az állandóan tartott próbákra való részvétel. Másik ok, ami az állandóság ellen szól, a szereplési alkalmak gyér volta. Mindkét ok eleliliminálódik az alkalmi kar működésében. Ha ez utóbbi bizonyos rendszer szerint történik, akkor az állandóság jellegét viseli magán.

A létesítendő kar működésének ideje a hangverseny-évadra, tehát a téli hónapokra esik. Erre gondolok és erre gondolt bizonyára a két pozitív nyilatkozat tevője is. A hosszú téli estéken a női énekesek is inkább ráérnek próbákra járni, s ezt bizonyára szívesen is teszik. A téli szezonban rendezendő 1-2 hangverseny nagy érdeklődésre tarthat számot, mert kiemelkedő zenei esemény lesz (mint volt a múltban az oratórium és opera előadása). Az „állandósítás” pedig a közönség szélesebb körének bevonását fogja eredményezni.

A karban való éneklés (éppugy, mint a zenekari játék is) különös örömet okoz a résztvevőknek, mert az énekekben, mint zenei alkotásban szuggesztív erő van, s ez a sok énekes együttes intonációjával hatalmas hangerebben jut kifejezésre, és az ember harmónikus hallását is kielégíti.

A felvetett kérdést tehát nem volna szabad levenni a napirendről, s most már az énekeseket is meg kellene kérdezni, akarnak-e résztvenni az együttes karban? Bizom benne, hogy lendületes szervezési munkával megvalósítható a felvetett eszme. Kőszeg mai közönségének be kellene bizonyítania, hogy méltó a város régi zene-kulturájához.

(Krt.)

A szombathelyi hozzászólás.

A kőszegi vegyeskar problémájára, amelyet a „Vasvármegye” is ismertetett, szombathelyi zenei körökben is felfigyeltek és az egyik szombathelyi zenei vezető-ember tollából nagyon alapos hozzászólás jelent meg a „Vasvármegye” c. napilapban. A cikk bevezetesként rámutat arra, hogy a vegyeskarokra való rátérés, a kőszegi helyi aktualitáson túl — itt Kodály Zoltán prófétei utmutatása indította el ezt a kérdést — egyetemes zenei értéket jelent.

A kőszegi zeneélet vezetőinek nyilatkozatával foglalkozva többek között a következőket írja:

— Kőszeg zenei élete mely pedig az ország egyik legrégebb városi zene-kulturájával büszkélkedhetik, hangversenydobogóján pedig nem kisebb nagyságokat, mint Liszt Ferencet és Reményi Edét üdvözölhetett, de a daloskultura terén is az ország egyik legrégebb dalárdáiok egyikét, a Concordiát vallhatja magáénak, az utóbbi években — őszintén ki kell ezt jelentenünk — nem működik nagy multjához méltóan. Már fentebb elismertél szótam az ottani Éneklő Ifjuság mozgalom nagyszerű munkájáról. De a középiskolás ifjuság produkciója állandóan változó hanganyagánál, résztvevők nagyrészt idegen voltánál fogva csak nevelő és eöklésítő zenei munkára alkalmas, stabil és a város kulturális életéhez szervesen hozzáfűződő, de a nyári idegenforgalmi évadra is használható zenei kulturát meg sem jelent.

Minden tisztelettem Kovács kar-mester fuvóegyüttesének, mely derekasan szórakoztatja a korzón sétálók tömegeit, veszi ki a maga megbecsült részét városi ünnepségeken és kedvesen üjítja fel a régi jó idők névnapj szerénádjainak boldog korszakát. De kielégít-e egy ilyen fuvós-együttes — nem is ez a célja — magasabbrendű igényeket? Nemtországban és Ausztriában minden nagyobb falunak megvan a maga igen jó, hasonló fuvós egyesülete, sőt ma már nálunk is igen szépen szaporodnak, anélkül, hogy a tömegek és saját maguk szórakoztatásán kívül — ez is kulturális feladat — magasabb zenei eszmények szolgálatába állanak.

— A háromnegyed évszázados multu Concordia évekig belső bajokkal küzdött és most áll a kibontakozás útján. A szépen működő szimfonikus együttes évekig szünetelt, most hallok örömmel újabb életrekeléséről. Egyházi énekkarai főleg Szabó János kitűnő vezetésével működő egyházi vegyeskar, dicséretreméltó munkával lálják el istenszolgálatukat, sőt évről-évre komoly hangversenyeken szá-

mlint egy a város minden rétegét átfogó, tömegeket megmozgató, évről-évre ismétlődő rendszerességgel megnyilatkozó zenei kultura, mely méltó volna az ősi szabadkirályi város történelmi jelentőségéhez és kulturális multjához? Megengedheti-e magának Kőszeg város kulturális élete, hogy olyan nagyjelentőségű programról, melyet egy Kodály Zoltán jelöl meg megvalósítandó feladatul, ilyen könnyedén, a kivitelezés minden kísérlete nélkül lemondjon?

— Pedig a kivitelezés módjának gyakorlati megoldására sem kellene messze tanulni menni, mert erre ragyogó példa a szinte 75 éves szombathelyi Dalos Egylet, melynek tagjai majdnem egyfől-egyig ma is templomi kórusokban szerepelnek, akik örömmel vállalták az áldozatkész munkatöbbletet, hogy a város magasabbrendű zene-kulturájának — meri a Kultúregyesülettel való összműködés oratóriumokon való szereplés, már minden kétséget kizáró joggal nevezhető annak, — szolgáljanak. Meggyőződés, hogy az áldozatkészség a szomszédban sem kisebb, mint nálunk és hozzáértő, avatott karmester sem hiányzik a megvalósításhoz.

— Az a különböző társadalmi rétegeket összefogó, felekezeti surlódásokat kizáró nagy vegyeskar, mely a férfiakokat felülmúló jobb hanganyagánál fogva a saját műfajában is produkálhat országgra szóló teljesítményeket, de összhangban az ottani és alapos reaktíválásra szoruló hangszerezés zenévet oratóriumok rendezése útján valósággal kezdeményezője lehetne Kőszeg egész zenei életének. Sehol sem láttam akusztikailag alkalmasabb, környezeténél és történelmi levegőjénél fogva idillikusabb szabad-téri színpadot, a kőszegi várudvarnál. Igenis, ennek a megalakítandó vegyeskarnak volna a feladata — és pedig az állandó jellegűnek, mert komoly működést csak rendszeres összmunka tud kifejteni — hogy a nyári idegenforgalom legnagyobb attrakcióját évente szabad-téri oratórium és opera előadásokat rend zzen a várudvarban akár a szombathelyi zenei élet bekapcsolásával is.

— Az élet halad a maga megállást nem tűrő útján. Ma már Sárvár is — szintén vegyeskar szervezése útján — szabad-téri rendezésekre készül várudvarán. Celldömlök dalos-ünnepélyeket szervez, szóval a kisebb vidéki centrumok is kezdik megérteni a modern idők szavát. — Kőszeg sulyos mult és a természeti adottságok gazdag jövőt ígérő reménysége négy fokozottabban kötelezi, hogy minden lehetőség kihasználásával és az összes erők összefogásával építse a jobb jövőt.

Zongoratanitást

akadémiai módszerrel
 jutányos áron vállal

FEIGL ILONKA Várkör 57. szám.

